

Luxembourg, 14. junij 2021
(OR. en)

8856/21

DEVGEN 97
EDUC 175
SAN 300
SUSTDEV 66
ACP 44
RELEX 440
COVID-19 206

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	14. junij 2021
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8654/21
Zadeva:	Krepitev zavezanosti Ekipe Evropa človekovemu razvoju – sklepi Sveta (14. junij 2021)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o krepitvi zavezanosti Ekipe Evropa človekovemu razvoju, ki jih je Svet sprejel na 3802. seji 14. junija 2021.

Krepitev zavezanosti Ekiye Evropa človekovemu razvoju

sklepi Sveta

1. Svet ponovno poudarja, da je človekov razvoj bistvenega pomena za izkoreninjenje revščine in doseganje ciljev trajnostnega razvoja, tudi z zagotavljanjem, da nihče ne bo zapostavljen. Prispevanje k človekovemu razvoju je zato osrednji element zunanjega delovanja EU in mednarodnih partnerstev v skladu z novim evropskim soglasjem o razvoju in agendo za trajnostni razvoj do leta 2030.
2. Svet poudarja, da se je treba ponovno osredotočiti na podporo človekovemu razvoju in njegov napredek v okviru zunanjega delovanja EU. To zahteva močno politično vodstvo in skupna prizadevanja, zlasti tam, kjer so potrebe največje. Hkrati obstajajo priložnosti za uresničevanje interesov in vrednot EU, obenem pa se podpira učinkovit multilateralizem, v središču katerega so Združeni narodi (ZN).
3. Svet priznava dodano vrednost in obojestransko koristen potencial spodbujanja človekovega razvoja kot ključnega elementa pri razvojnem pristopu EU v sedanjih geopolitičnih razmerah, pri čemer v celoti priznava, da razvoj temelji na prednostnih nalogah in odgovornosti partnerskih držav. Svet zato podpira okrepljen pristop Ekiye Evropa k človekovemu razvoju.
4. Svet ugotavlja, da pandemija covida-19 in njene socialno-ekonomske posledice, tudi v smislu vse bolj neustrezne prehranske varnosti in podhranjenosti v vseh oblikah, pomenijo šok brez primere za človekov razvoj, ogrožajo pridobitve zadnjih desetletij, povečujejo neenakosti in ogrožajo socialno kohezijo, ter opozarja, da bi morala biti prizadevanja za trajnostno okrevanje osredotočena na človeka in da nihče ne bi smel biti zapostavljen ter da bi moralo biti to, kar bomo ponovno zgradili, boljše in okolju prijaznejše, ob uporabi pristopa, ki temelji na človekovih pravicah.

5. Svet priznava, da so človekove pravice, enakost spolov in nediskriminacija temelji človekovega razvoja ter da je treba posebno pozornost nameniti uveljavljanju vseh človekovih pravic in sodelovanju, med drugim mladih, deklet in žensk, invalidov ter LGBTI oseb, pa tudi zaščiti tistih, ki so v prikrajšanem, ranljivem in marginaliziranem položaju, vključno z otroki.
6. Svet priznava, da sta zdravje in izobraževanje ključna gradnika človekovega razvoja, ki je odvisen tudi od drugih osnovnih socialnih storitev, kot so prehranska varnost in prehrana, voda, sanitarna oskrba in higiena ter socialna zaščita. Svet poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti prehrani, ki jo otroci in mladostniki potrebujejo za rast in razvoj svojega celotnega potenciala, tudi prek šolskih zdravstvenih in prehranskih programov. Svet priznava, da je sistemska podpora zlasti zdravstvenemu in izobraževalnemu sektorju ključnega pomena za preprečevanje in okrevanje, krepitev odpornosti, spodbujanje stabilnosti in trajnostne rasti ter blažitev dolgoročnih posledic pandemije, ki se kažejo kot izguba dohodka in revščina. Priznava tudi, da se je treba v zvezi s tem osredotočiti na države z nizkimi dohodki in nestabilne države.
7. Svet ob priznavanju večrazsežnostne narave človekovega razvoja nadalje poudarja, da je treba obravnavati povezave z drugimi prednostnimi nalogami in področji, med drugim s socialno zaščito, dobrim upravljanjem, podnebnimi spremembami, zelenim gospodarstvom, mladimi, delovnimi mesti, digitalizacijo za razvoj (D4D) in trojno povezavo. Poleg tega priznava ključno vlogo civilne družbe pri doseganju rezultatov na področju človekovega razvoja.
8. Svet poziva k celovitemu ukrepanju za okrepitev zdravstvenih sistemov in dosego splošnega zdravstvenega varstva, vključno s pravičnim dostopom do kakovostnih, učinkovitih, vključujočih in cenovno dostopnih zdravstvenih storitev. Nadalje poudarja, da je treba spodbujati družbe, ki ljudem omogočajo zdravo življenje in v katerih se javno zdravje spodbuja tudi zunaj meja zdravstvenega sektorja.

9. Svet poudarja, da EU ostaja zavezana okrepljenim prizadevanjem in ukrepom za zagotavljanje promoviranja, varstva in uveljavljanja vseh človekovih pravic ter doslednega in učinkovitega izvajanja Pekinških izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju (ICPD), pa tudi sklepnih dokumentov njunih preglednih konferenc; v zvezi s tem bo še naprej dejavna tudi na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic. Ob upoštevanju tega EU znova potrjuje zavezanost promociji, varstvu in uveljavljanju pravice vsakega posameznika, da ima popoln nadzor nad vsem, kar je povezano z njegovo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem, ter da o tem odloča svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Nadalje poudarja, da je v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem potreben vesplošen dostop do kakovostnih in cenovno dostopnih celostnih informacij, izobraževanja, vključno s celostno spolno vzgojo, ter storitev zdravstvenega varstva.
10. Svet poudarja tudi pomen krepitve pripravljenosti, odpornosti in zmogljivosti odzivanja partneric na nevarnosti za zdravje, ter podpore svetovni zdravstveni varnosti, tudi s pristopom „eno zdravje“. V zvezi s tem pozdravlja novoustanovljen strokovni odbor na visoki ravni za „eno zdravje“. Poleg tega opozarja na priložnost, ki sta jo ponudila svetovni vrh o zdravju in Generalna skupščina Svetovne zdravstvene organizacije, da se izmenjajo izkušnje, pridobljene v pandemiji covid-19, ter oblikujejo načela za nadaljnje večstransko sodelovanje in skupno ukrepanje za preprečevanje prihodnjih svetovnih zdravstvenih kriz.
11. Svet poudarja, kako pomembno je zagotavljati splošen, pravičen, kakovosten in cenovno ugoden dostop do osnovnih zdravil, cepiv in zdravstvenih tehnologij za vse, zlasti z nadaljnjo podporo EU in držav članic pospeševalniku dostopa do orodij za boj proti covidu-19 (ACT-A) in Covaxu kot glavnemu instrumentu za zagotavljanje pravične porazdelitve varnih in učinkovitih cepiv proti covidu-19, ki ga podpira mehanizem EU za zagotavljanje dostopa do cepiv, in na dvostranski, državni in regionalni ravni. Poleg tega podpira krepitev zmogljivosti partnerskih držav za izvajanje kampanj cepljenja.

12. Svet poziva k celoviti, dobro usklajeni in učinkoviti podpori na svetovni, regionalni in nacionalni ravni za krepitev izobraževalnih sistemov v skladu s potrebami in prednostnimi nalogami partnerskih držav, tudi s financiranjem prek globalnih partnerstev, kot je Globalno partnerstvo za izobraževanje. Poziva tudi k podpori, s katero se zagotavlja dokončanje brezplačnega, pravičnega in kakovostnega predšolskega, primarnega, sekundarnega in terciarnega izobraževanja, ki je predpogoj za prihodnje možnosti mladih, zlasti deklet in tistih, ki živijo v marginaliziranih skupnostih, in tistih v ranljivem položaju, kot so begunci in razseljene osebe. Spodbujanje razvoja tehničnih in poklicnih znanj in spretnosti z ustreznimi sistemi poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja v celotnem življenjskem ciklu je ključnega pomena za spodbujanje podjetništva in trajnostno ustvarjanje delovnih mest.
13. Svet prav tako poudarja, da je treba izboljšati kakovost izobraževanja na vseh ravneh, da se zagotovijo ustrezni in učinkoviti učni izidi za spodbujanje preobrazbene moči izobraževanja, in sicer s podpiranjem učiteljev in zagotavljanjem, da učenci, zlasti dekleta in tisti, ki najbolj zaostajajo, pridobijo bistvena osnovna znanja in spretnosti ter digitalno usposobljenost.
14. Svet poziva Komisijo in ESZD, naj sprejmeta konkretne in merljive zaveze za povečanje finančne podpore za zdravstvo, izobraževanje, socialno zaščito in druge osnovne socialne storitve, da bi dosegli cilj porabe vsaj 20 % uradne razvojne pomoči za človekov razvoj in socialno vključenost v novem evropskem soglasju o razvoju, pa tudi cilje v okviru prihodnjega Instrumenta za sosodstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Evropa v Svetu. Države članice poziva, naj se pridružijo tem prizadevanjem.
15. Svet poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj še okrepijo prizadevanja za skupno doseganje enakosti spolov pri zunanjem delovanju do leta 2030 in z delom za izpolnitev ustreznega cilja v okviru prihodnjega Instrumenta za sosodstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Evropa v Svetu, pri čemer je seznanjen s skupnim sporočilom Evropske komisije in visokega predstavnika o tretjem akcijskem načrtu za enakost spolov.

16. Svet poudarja pomen pristopov „boljše sodelovanje“ in „Ekipa Evropa“ za doseganje preobrazbenega učinka prek načrtovanja programov in prek pobud v okviru Ekipa Evropa ter za izboljšanje učinkovitosti, usklajevanja in odgovornosti pobud in skladov za globalno pomoč, vključno z ZN, Svetovno banko in Mednarodnim denarnim skladom. Glede na navedeno Svet poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj dosežejo merljiv in strukturiran napredek pri tem, da bi EU s pristopom Ekipa Evropa postala vodilna svetovna partnerica na področju človekovega razvoja.
17. Svet spodbuja Komisijo, ESZD in države članice, naj sprejmejo pristop z več deležniki, pri čemer naj v celoti izkoristijo nabor orodij EU, med drugim politični dialog in dialog o politikah, medsebojno posredovanje znanja, tehnično pomoč in strokovno znanje javnega sektorja (prek tesnega medinstitucionalnega sodelovanja (Twinning) in izmenjave informacij in tehnične pomoči (TAIEX)), proračunsko podporo in inovativne finančne instrumente, kot je prihodnji Evropski sklad za trajnostni razvoj plus (EFSD+).
18. Svet poudarja, da je treba ambiciozne socialne, okoljske in podnebne cilje vključiti v dialog o politikah, strategije financiranja in ukrepe, kot je pobuda za svetovno okrevanje, da bi bilo to, kar bomo ponovno zgradili, boljše in okolju prijaznejše ter da bi prispevali k usklajevanju vseh razpoložljivih sredstev, namenjenih ciljem trajnostnega razvoja, in financirali socialne in gospodarske ukrepe v podporo trajnostnemu okrevanju po krizi zaradi covida-19, pri tem pa ustrezno upoštevali vprašanja vzdržnosti dolga. Pri tem imata ključno vlogo tudi podpiranje upravljanja javnih financ in uporaba domačih virov.
19. Svet poleg tega poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj preučijo in izmenjujejo izkušnje, pridobljene pri vlaganju v človekov razvoj, pri čemer opozarja na letni prispevek poročila ZN o človekovem razvoju. Svet poudarja, da je treba sprejeti ukrepe za izboljšanje spremljanja, ocenjevanja, upravljanja znanja na podlagi dokazov in prevzemanja odgovornosti, da bi povečali zbiranje podatkov, razčlenjenih po starosti, invalidnosti in spolu, ter zagotovili učinkovito komuniciranje in prepoznavnost prizadevanj EU.
-